

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI-4101-14-04/2012
P/12/137

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Białymstoku
ul. Akademicka 4, 15-267 Białystok
T +48 85 874 81 00, F +48 85 874 81 33
lbi@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/12/137 – Realizacja przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontroler	Henryk Dąbrowski – główny specjalista kontroli państwowej upoważnienie do kontroli nr 82021 z dnia 4 września 2012 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2]
Jednostka kontrolowana	Komenda Powiatowa Policji w Grajewie, ul. Wojska Polskiego 74 a, kod pocztowy: 19-200 Grajewo, numer statystyczny Regon: 050252820 - 00064 (zwana w dalszej treści „Komendą Powiatową”)
Kierownik jednostki kontrolowanej	inspektor Marek Jan Przybyszewski – Komendant Powiatowej Policji. [Dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie realizacji przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych².

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywna ocena wynika:

- z przestrzegania zakazu palenia, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 1 ustawy antynikotynowej w pomieszczeniach obiektów Komendy Powiatowej oraz oznakowanych środkach przewozu osób,
- ze zgodnego z wymogiem przepisu art. 5 ust. 1a ww. ustawy, oznakowania budynków i pomieszczeń stanowiących siedzibę Komendy Powiatowej, znakami graficznymi i słownymi informującymi o zakazie palenia tytoniu na jej terenie.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- nie umieszczeniu w widocznych miejscach informacji słownej i graficznej o zakazie używania wyrobów tytoniowych w oznakowanych środkach przewozu osób, co stanowiło naruszenie przepisów § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie szczegółowych warunków używania wyrobów tytoniowych na terenie obiektów oraz w środkach przewozu osób podlegających ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych³,
- braku wywiewnej wentylacji mechanicznej lub systemu filtracyjnego w pomieszczeniu palarni wydzielonej dla osób zatrzymanych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 ze zm.) zwana w dalszej treści ustawą antynikotynową.

³ Rozporządzenie z dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. Nr 97, poz. 564) zwane dalej „Rozporządzeniem MSWiA z 11 maja 2011 r.”

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Ocena przestrzegania zakazu palenia w obiektach i środkach transportu

1. Oznakowanie obiektów i środków transportu

Opis stanu
faktycznego

W wyniku dokonanych w dniu 5 września 2012 r. oględzin trzech obiektów budowlanych, stanowiących siedzibę Komendy Powiatowej (tj. budynku: głównego, warsztatowego i garaży) oraz znajdujących się tam 30 pomieszczeń (spośród 128 ogółem) ustalono, że w widocznych miejscach położonych w siedzibie Komendy Powiatowej umieszczono wymagane informacje o zakazie palenia tytoniu. Między innymi znajdowały się one przy dwóch wejściach do budynku głównego. Na drzwiach wejściowych prowadzących do pomieszczeń (głównie warsztatowych, zaplecza technicznego i garażowych) umieszczono także graficzny znak bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej nr 22 E „Zakaz używania otwartego ognia – Palenie tytoniu zabronione”. [Dowód: akta kontroli, str. 4-10]

Przeprowadzone w dniu 5 września 2012 r. oględziny, czterech oznakowanych samochodów (spośród 18 należących do Komendy Powiatowej) wykazały, że wbrew postanowieniom przepisów § 2 rozporządzenia MSWiA z 11 maja 2011 r. w pojazdach tych nie umieszczono (w widocznych miejscach) informacji słownej i graficznej o zakazie używania wyrobów tytoniowych. [Dowód: akta kontroli str. 10] Z wyjaśnień uzyskanych od Komendanta Powiatowego inspektora Marka Jana Przybyszewskiego wynika, że brak omawianych informacji w samochodach używanych do przewozu osób został spowodowany zaniedbaniami w bieżącym uzupełnianiu informacji, które wcześniej umieszczono w samochodach, a które „wykonane we własnym zakresie wypływały lub poodpadały”. [Dowód: akta kontroli str. 11 i 14]

Ustalone
nieprawidłowości

W przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na nie umieszczeniu w oznakowanych środkach przewozu osób informacji o zakazie używania wyrobów tytoniowych. Obowiązek umieszczenia tych informacji wynika z przepisów:

- art. 5 ust. 1 a ustawy antynikotynowej,
- § 2 rozporządzenia MSWiA z 11 maja 2011 r.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

W dniu 6 września 2012 r. zakupiono piktogramy zawierające informację o zakazie używania wyrobów tytoniowych, które wraz z informacją tekstową umieszczono w 18 oznakowanych środkach przewozu osób. [Dowód: akta kontroli str. 12]

2. Wyznaczenie palarni na terenie obiektów jednostki

Opis stanu
faktycznego

Komendant Powiatowy Policji, w oparciu o przepisy art. 5 a ust. 3 ustawy antynikotynowej i przepisy § 4 ust. 3 rozporządzenia MSWiA z dnia 11 maja 2011 r., wyznaczył dwie palarnie na terenie siedziby Komendy Powiatowej. Palarnia dla pracowników i funkcjonariuszy położona była na drugim piętrze budynku głównego, a dla osób zatrzymanych – w wydzielonej części budynku głównego – obok pomieszczeń przeznaczonych do pobytu tych osób. Palarnia położona na drugim piętrze budynku spełniała wszystkie warunki określone art. 2 pkt. 9 ustawy antynikotynowej. Pomieszczenie palarni dla osób zatrzymanych było wentylowane przy pomocy wentylacji grawitacyjnej, bez zapewnienia wywiewnej wentylacji mechanicznej lub systemu filtracyjnego, zapobiegającemu przenikaniu dymu tytoniowego do innych pomieszczeń. [Dowód: akta kontroli, str. 6-7 i 9-10] Komendant Powiatowy inspektor Marek Jan Przybyszewski wyjaśnił, że na skutek błędu do którego doszło w trakcie budowy siedziby Komendy Powiatowej⁴ nie wykonano wymaganej instalacji wentylacyjnej w pomieszczeniu przeznaczonym na palarnię dla osób zatrzymanych. W jego ocenie wykonanie tej instalacji wymaga wydatkowania około 600 – 1.450 zł, co powoduje, iż formalnie – przy występującym niedoszacowaniu środków finansowych na działalność

⁴ Budowę zakończono w 2010 r.

Komendy Powiatowej – nie zgłoszono zapotrzebowania o otrzymanie tych środków finansowych. Komendant Powiatowy Marek Jan Przybyszewski dodał, że podjął już starania zmierzające do wykonania wymaganej instalacji wentylacyjnej. [Dowód: akta kontroli str. 15]

Ustalone
nieprawidłowości

W przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku w pomieszczeniu palarni dla osób osadzonych wywiewnej wentylacji mechanicznej lub systemu filtracyjnego, która wymagana jest przepisami art. 2 pkt. 9 ustawy antynikotynowej i postanowieniami § 3 ust. 1 rozporządzenia MSWiA z dnia 11 maja 2011 r. Przepisy te stanowią, że używanie wyrobów tytoniowych w obiektach jest dopuszczalne tylko w miejscach wyznaczonych i spełniających wymagania określone postanowieniami art. 2 pkt. 9 ustawy antynikotynowej, tj. między innymi wyposażone w te urządzenia, zapobiegające przenikaniu dymu tytoniowego do innych pomieszczeń.

3. Przestrzeganie zakazu palenia na terenie jednostki

Opis stanu
faktycznego

W trakcie oględzin siedziby Komendy Powiatowej oraz czterech zaparkowanych tam oznakowanych radiowozów, przeprowadzonych w dniu 5 września 2012 r. nie stwierdzono przypadków palenia tytoniu na terenie Komendy Powiatowej (poza dwoma miejscami do tego wyznaczonymi) oraz w sprawdzonych oznakowanych pojazdach do przewozu osób. [Dowód: akta kontroli, str. 5-7]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Obowiązki wynikające z ustawy antynikotynowej w świetle regulaminów obowiązujących w jednostce

Opis stanu
faktycznego

Zagadnienia związane z oznakowaniem obiektów i środków transportu, wyznaczeniem palarni i przestrzeganiem zakazu palenia na terenie Komendy Powiatowej uregulowane zostały:

- rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 14 września 2001 r. w sprawie zasad dopuszczalności używania wyrobów tytoniowych na terenie obiektów podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych⁵, które obowiązywało do 15 maja 2011 r.,
- rozporządzeniem MSWiA z 11 maja 2011 r., które obowiązuje od 16 maja 2011 r.

W powyższych przepisach nie określono sposobu postępowania w przypadku naruszenia zakazu palenia tytoniu. Nie określono też wysokości kar związanych z łamaniem zakazu palenia, jak również trybu ich nakładania w wysokości określonej w art. 13 ust. 2 ww. ustawy.

Omawianych zagadnień nie poruszono w regulaminie Komendy Powiatowej, który ustalony został 8 listopada 2011 r. przez Komendanta Powiatowego Policji (w porozumieniu z Podlaskim Komendantem Wojewódzkim Policji). [Dowód: akta kontroli str. 13]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu
faktycznego

W okresie 2010 – 2012 (do 5 września), do Komendy Powiatowej nie wpłynęły skargi i wnioski dotyczące realizacji przepisów ustawy antynikotynowej lub kwestii z nią związanych. [Dowód: akta kontroli, str. 12]

⁵ Dz. U. Nr 81, poz. 529.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Problemy w realizacji ustawy antynikotynowej

Opis stanu
faktycznego

W odniesieniu do problemów wynikających z realizacji przepisów ustawy antynikotynowej, w brzmieniu obowiązującym od 15 listopada 2010 r., Komendant Powiatowy inspektor Marek Jan Przybyszewski wyjaśnił, że realizacja przepisów powyższej ustawy „nie stwarza większych problemów”. Dodał jednak, iż w jego ocenie korzystnym byłoby umieszczanie „zunifikowanych” informacji o zakazie używania tytoniu w środkach transportowych już przed ich zakupieniem na potrzeby poszczególnych jednostek Policji. [Dowód: akta kontroli, str. 14]

7. Kontrole przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą Komenda Powiatowa nie była kontrolowana w zakresie przestrzegania przepisów ustawy antynikotynowej. [Dowód: akta kontroli, str. 12]

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶, wnosi o zapewnienie w pomieszczeniu palarni, wydzielonej dla osób zatrzymanych, wydawanej wentylacji mechanicznej lub systemu filtracyjnego, zapobiegającemu przenikaniu dymu tytoniowego do innych pomieszczeń.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Białystok, dnia 14 września 2012 r.

Henryk Dąbrowski

Marian Minkiewicz

główny specjalista kontroli państwowej

Wicedyrektor
Delegatury NIK w Białymstoku

⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.